

DẠY TRẺ BIẾT KỸ NĂNG XÃ HỘI

Hằng ngày chúng ta đều sử dụng các kỹ năng xã hội – chào hỏi nhau, nhờ người khác giúp đỡ, gọi điện thoại, nói chuyện, khen tặng, phê bình,... Rất đa dạng. Dù các kỹ năng này ảnh hưởng tương đối nhiều về cách đối xử của người khác đối với chúng ta. Nếu chúng ta biết thay đổi cách giao tiếp, chúng ta có thể “xoay chuyển” tình huống và sống hòa bình hơn với người khác.

Đĩ nhiên đó là điều cần thiết để trẻ cũng học được các kỹ năng xã hội. Các kỹ năng xã hội định rõ cho trẻ những gì là cách cư xử có thể chấp nhận hoặc không thể chấp nhận đối với người

khác và đối với xã hội nói chung. Cha mẹ là người đưa ra “khuôn phép” để dạy con cái cách cư xử.

Cha mẹ có thể dạy con cái các kỹ năng xã hội bằng nhiều cách. Khi chúng dùng kỹ năng này thích hợp hoặc cố gắng áp dụng kỹ năng kia, bạn có thể thưởng chúng hoặc củng cố nỗ lực của chúng bằng cách tương xứng nào đó sao cho hợp lý. Nói cách khác, bạn chọn cách nào đó thích hợp với hoàn cảnh sống thực tế của gia đình hoặc môi trường mà chúng đang sống. Điều này giúp bạn có thể dạy con cái biết cách thức, lý do hoặc nơi chốn mà chúng nên dùng các kỹ năng này hay kỹ năng nọ.

Khi trẻ có thể dùng các kỹ năng xã hội hợp lý, chúng có thể biết những gì cần nói hoặc cần làm khi chúng đối xử với người khác, và có thể thành công hơn trong sự tương tác của chúng. Cha mẹ tích cực dạy các kỹ năng xã hội cho con cái là cung cấp cho chúng các “kỹ năng sinh tồn” để sống hài hòa với người khác, để biết cách kiềm chế, nói chung là để sống tốt và trở thành người hữu dụng.

GIÁO DỤC KỸ NĂNG

Sau mỗi bước giáo dục nên cho trẻ “xả hơi” để chúng có thể xử lý thông tin. Hãy cố gắng giải thích cho trẻ biết khi nào chúng có thể dùng các kỹ năng này và đưa ra các lý do định hướng tích cực mà các kỹ năng này sẽ giúp chúng bằng cách nào và tại sao như vậy. Hãy cho trẻ biết bằng cách nào mà các kỹ năng chõng chéo nhau ở các lĩnh vực khác. Chẳng hạn, biết cách chấp nhận sự phê bình của cha mẹ cũng như chấp nhận lời phê bình của người khác như giáo viên, huấn luyện viên, người lớn,...

Hãy khen trẻ hoặc thưởng chúng với cái gì đó có vẻ “đặc biệt” một chút để trẻ phấn khởi và hứng thú học hỏi. Chúng có thể không nhận ra ngay lợi ích của việc phát triển các kỹ năng đó, nhưng càng sử dụng các kỹ năng này thì chúng càng thấy tính tích cực mà người khác đối xử với chúng, và các kỹ năng này sẽ dần dần “ăn sâu” vào chúng. “Mưa dầm thấm sâu” là thế!

CỐ GẮNG KIÊN NHẪN

Khi trẻ học được một kỹ năng mới, chúng có thể mất một thời gian trước khi thành thói quen và thực sự là phần không thể thiếu của cuộc đời chúng. Học một kỹ năng mới là một

quá trình tiếp diễn không ngừng đến hết đời. Ít nhất chúng cũng cần thời gian thực hành vài lần. Đừng so sánh chúng với các trẻ khác, vì chúng có thể bị chạm tự ái hoặc mặc cảm. Bạn cũng đừng tìm cách ép buộc chúng, vì chính chúng ta cũng không thể quen ngay nếu không thực hành nhiều lần!

Khi dạy trẻ các kỹ năng xã hội, bạn phải dùng lời nói và có cách giải thích phù hợp với từng độ tuổi, tùy khả năng và mức độ phát triển của mỗi đứa trẻ. Đặc biệt quan trọng là phải cố gắng kiên nhẫn với chúng, vì "dục tốc bất đạt"!

Hãy noi gương Chúa Giêsu trong việc gần gũi trẻ và yêu mến trẻ: "*Cứ để trẻ em đến với Thầy, đừng ngăn cấm chúng, vì Nước Trời là của những ai giống như chúng*" (Mt19:14; Mc 10:14; Lc 18:16). Càng gần gũi chúng thì chúng ta càng giáo dục chúng một cách hiệu quả.

TRÂM THIÊN THU